

ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

(Πολιτική Έφεση Αρ. 261/13)

7 Σεπτεμβρίου, 2020

[Α.Ρ. ΛΙΑΤΣΟΣ, Τ.Θ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Χ. ΜΑΛΑΧΤΟΣ, Δ/ΣΤΕΣ]

xxx ΧΑΤΖΗΚΛΕΑΝΘΟΥΣ

Εφεσίων

ΚΑΙ

ΛΑΙΚΙ CYPRIALIFE LTD

Εφεσίβλητοι

Ασπ. Ευσταθίου (κα) για Ε. Ευσταθίου, για εφεσείοντα.

Θ. Ιωαννίδης, για εφεσίβλητους.

Α.Ρ. ΛΙΑΤΣΟΣ, Δ.: Η ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου θα δοθεί από τον Τ.Θ. Οικονόμου, Δ.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Τ.Θ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Δ.: Ο εφeseίοντας, μετά από ατύχημα στο οποίο ενεπλάκη, υπέβαλε αίτηση προς την εφεσίβλητη ασφαλιστική εταιρεία για την χορήγηση εβδομαδιαίου επιδόματος προσωρινής ανικανότητας λόγω ατυχήματος με βάση ασφαλιστήριο μεταξύ τους συμβόλαιο. Η εφεσίβλητη ικανοποίησε αρχικά την απαίτηση. Μετά όμως, όταν πληροφορήθηκε ότι ο εφeseίων είχε συνταξιοδοτηθεί από τις κοινωνικές ασφαλίσεις 8 μήνες πριν από το ατύχημα διέκοψε και ακύρωσε αναδρομικά τις παροχές και προχώρησε σε ακύρωση του ασφαλιστηρίου. Τούτο εν όψει του όρου 16(β) του ασφαλιστηρίου που έχει ως ακολούθως:

«16 Λήξη ισχύος των Παροχών

Η ισχύς των Παροχών λήγει:

- (α) Με τη λήξη ισχύος ή την ακύρωση τους για οποιοδήποτε λόγο.
- (β) Με την ακύρωση του Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου από τον Ιδιοκτήτη ή από την Εταιρεία. Από τον χρόνο όμως που ο Ασφαλισμένος συνταξιοδοτηθεί ή παύσει να ασκεί οποιοδήποτε επάγγελμα ή οποιαδήποτε εργασία με μισθό ή για κέρδος, πριν συμβεί η σωματική βλάβη ή κατά τη διάρκεια που θα ήταν πληρωτές οι Παροχές III & VI, (εβδομαδιαίο επίδομα προσωρινής

ανικανότητας λόγω ατυχήματος ή ασθένειας) η ισχύς των Παροχών III & VI τερματίζεται αυτόματα και η υποχρέωση της Εταιρείας περιορίζεται στην άτοκη επιστροφή των ασφαλιστρών των Παροχών που έχει τυχόν εισπράξει για μεταγενέστερη χρονική περίοδο.»

Έτι περαιτέρω, στο εδάφιο (ε) του όρου 16 ορίζεται ως λόγος λήξης των παροχών η συμπλήρωση του 65^{ου} ή 70^{ου} έτους της ηλικίας (αναλόγως της παροχής) υπό την επιφύλαξη ότι ο ασφαλισμένος δεν έχει εν τω μεταξύ συνταξιοδοτηθεί ή παύσει να ασκεί επάγγελμα/εργασία με μισθό/για κέρδος.

Το επίδικο ζήτημα στην πραγματικότητα θα μπορούσε να περιοριστεί στην ερμηνεία και στην εφαρμογή ή μη του παραπάνω όρου, ζήτημα στο οποίο θα περιοριστούμε για τις ανάγκες της παρούσας έφεσης. Η πρωτόδικη διαδικασία επεκτάθηκε, με αφορμή τη δήλωση του εφεσείοντα προς την εφεσίβλητη στην πρόταση ασφάλισης ως προς την ηλικία του (25.4.1944), η οποία ήταν διαφορετική από όσα ανέφερε αργότερα σε ένορκη δήλωση του με σκοπό τη διόρθωση της ημερομηνίας γέννησης του (17.8.1943). Ως αποτέλεσμα η πρωτόδικη διαδικασία και η εκκαλούμενη απόφαση αναλώθηκαν στο μεγαλύτερο και ουσιαστικό βαθμό στο κατά πόσο ο εφεσείοντας είχε,

ως εκ τούτου, προβεί σε ψευδή δήλωση και/ή απόκρυψη ουσιωδών γεγονότων, κατά παράβαση της υποχρέωσης του για ύψιστη καλή πίστη, αναφορικά με την ηλικία του και το γεγονός ότι είχε συνταξιοδοτηθεί πριν από το ατύχημα.

Έστω και στο τέλος, όμως, της απόφασης του το πρωτόδικο δικαστήριο ερμήνευσε τον επίδικο όρο ως έχοντα την έννοια ότι *«με τη συνταξιοδότηση ενός προσώπου αυτόματα σταματούν οι παροχές του συμβολαίου»* καταλήγοντας ότι, με δεδομένο πως ο εφεσείοντας είχε συνταξιοδοτηθεί πριν το ατύχημα, *«με βάση το άρθρο 16 η εναγόμενη ορθά αρνήθηκε να αποζημιώσει τον ενάγοντα»*. Ως αποτέλεσμα απέρριψε την απαίτηση του εφεσείοντα για αναγνωριστική απόφαση ότι το ασφαλιστήριο συμβόλαιο εξακολουθούσε να βρίσκεται σε ισχύ και κακώς καταγγέλθηκε από την εφεσίβλητη και την απαίτηση του για διάφορα ποσά δυνάμει αυτού και δέχθηκε την ανταπαίτηση για ποσό το οποίο η εφεσίβλητη είχε ήδη καταβάλει στον εφεσείοντα υπό μορφή εβδομαδιαίου επιδόματος προτού ανακαλύψει τα πραγματικά γεγονότα.

Εξ ου και η παρούσα έφεση με την οποία υποβάλλεται ότι κρίσιμο κριτήριο είναι η συμπλήρωση της ηλικίας των 70 ετών την οποία ο εφεσείοντας δεν είχε συμπληρώσει κατά τον χρόνο του ατυχήματος (3.4.2007), είτε είχε γεννηθεί στις 25.4.1944, είτε στις 17.8.1943. Κατά συνέπεια, το δικαίωμα του εφεσείοντα σε παροχή δυνάμει του συμβολαίου του δεν επηρεαζόταν από το γεγονός ότι είχε συνταξιοδοτηθεί, ανέφερε ο ευπαιδευτος δικηγόρος του. Τόνισε επίσης ότι ο σχετικός όρος 16(β) και (ε) πρέπει να ερμηνευθεί ώστε η περίπτωση της συνταξιοδότησης ως αποκλείουσα την παροχή να έχει τη σημασία του τερματισμού της επικερδούς απασχόλησης και μόνο. Δεν απαγορεύεται, είπε, στον οποιοδήποτε συνταξιούχο να εργάζεται. Και είναι αυτό το οποίο κάλυπτε η ασφαλιστική σύμβαση, δηλαδή την επικερδή απασχόληση του εφεσείοντα ο οποίος εργαζόταν αποδεδειγμένα και δεν ήταν ηλικίας 70 ετών. Υπ' αυτή την έννοια κατέληξε, με βάση την ορθή ερμηνεία του συμβολαίου, αφ' ης στιγμής ο εφεσείοντας δεν είχε συμπληρώσει το 70^ο έτος της ηλικίας του ήταν καθόλα ασφαλιζόμενο πρόσωπο, ανεξαρτήτως του εάν ήταν ή όχι συνταξιούχος. Δεν υπάρχει λογική το συμβόλαιο να αποκλείει συνταξιούχο μόνο και μόνο επειδή είναι συνταξιούχος. Σημασία έχει ότι ασκούσε επικερδή απασχόληση και ήταν κάτω των 70 ετών. Μόνο στην περίπτωση που η ηλικία του υπερέβαινε τα 70 έτη θα μπορούσε

η ιδιότητα του ως συνταξιούχος να λειτουργούσε είτε ως εξαίρεση, είτε ως λόγος για παύση της παροχής. Αντίθετα η άλλη πλευρά υπέβαλε ότι με βάση τις πρόνοιες του όρου 16(β) και (ε) σε περίπτωση συνταξιοδότησης του ασφαλισμένου οι προβλεπόμενες παροχές παύουν να ισχύουν ανεξάρτητα από την ηλικία του.

Έχει πρόσφατα επαναληφθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο στην υπόθεση **Λιπέρη v. ECCLESIASTICAL INSURANCE OFFICE PLC κ.α., Πολ. Έφ. Αρ. 42/13, 19.7.2019**, ο τρόπος με τον οποίο ερμηνεύονται οι όροι των ασφαλιστηρίων εγγράφων:

«Είναι νομολογημένο ότι τα ασφαλιστικά συμβόλαια ερμηνεύονται όπως κάθε άλλο έγγραφο σύμφωνα με τους κανόνες ερμηνείας σε σχέση βέβαια με συμβάσεις εμπορικού ή καταναλωτικού τύπου. Ο σκοπός είναι να αποδοθεί στο κείμενο και στις λέξεις που χρησιμοποιούνται η πρόθεση των μερών ώστε να ανευρεθεί εκείνη η σημασία που το κείμενο θα μετέδιδε στο συνετό και λογικό άνθρωπο που κατέχει όλες τις πληροφορίες που θα ήταν λογικά διαθέσιμες στα μέρη στην κατάσταση που αυτά ήταν όταν συνομολογούσαν τη σύμβαση, **Investors Compensation Scheme Ltd v. West Bromwich Building Soc.** (1998) 1 W.L.R. 896).»

Εν προκειμένω η πρόθεση των μερών προκύπτει χωρίς δυσχέρεια από το λεκτικό του όρου 16, ο οποίος δεν καταλείπει αμφιβολία ότι η ισχύς των παροχών κατ' αρχάς λήγει με την επέτειο του ασφαλιστηρίου συμβολαίου την πλησιέστερη προς την 70^η ή 65^η, αναλόγως της παροχής, επέτειο των γενεθλίων του ασφαλισμένου, νοουμένου όμως ότι δεν έχει εν τω μεταξύ συνταξιοδοτηθεί ή παύσει να ασκεί επάγγελμα ή εργασία με μισθό ή κέρδος (εδάφιο (ε)) εφόσον σε τέτοια περίπτωση η ισχύς των παροχών τερματίζεται αυτόματα (εδάφιο (β)). Περαιτέρω, ως εκ της χρήσης του διαζευκτικού «ή» τόσο στο εδάφιο (β) όσο και στο εδάφιο (ε), είναι σαφές ότι η ισχύς των παροχών «τερματίζεται αυτόματα» σε μια εκ των δύο διαζευκτικά καθορισμένων περιπτώσεων, ήτοι είτε σε περίπτωση συνταξιοδότησης, είτε σε περίπτωση παύσης άσκησης επαγγέλματος ή εργασίας. Άλλωστε, παρά την αναφορά του ευπαιδευτου δικηγόρου του ότι ο εφεσείοντας, μετά τη συνταξιοδότηση του, συνέχισε να ασκεί επάγγελμα, δεν μας έχει υποδειχθεί η καταγραφή τέτοιου ισχυρισμού ή, εν πάση περίπτωση, ευρήματος στην πρωτόδικη απόφαση.

Η έφεση απορρίπτεται με €2.500 έξοδα πλέον ΦΠΑ υπέρ της εφεσίβλητης.

Α.Ρ. Λιάτσος, Δ.

Τ.Θ. Οικονόμου, Δ.

Χ. Μαλαχτός, Δ.

/φκ